

5. TĒMA 25. – 31. OKTOBRIS

MĪLESTĪBA UN LIKUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jēk. 2:1-13; Marka 2:16; 3. Moz. 19:17, 18; Rom. 13:8-10; Jāņa 12:48.

ATMIŅAS PANTS:

„Jo tam, kas nav parādījis žēlsirdību, tiesa ir bez apžēlošanas. Bet žēlsirdība daudzkārt pārspēj tiesu.” (Jēk. 2:13)

Mēs labi zinām šo stāstu. Jautājums ir, cik labi mēs esam tajā iedziļinājušies. Vispirms priesteris, tad levīts iet no Jeruzālemes uz Jēriku, satiek cilvēku, kas, pa pusei miris, guļ uz ceļa. Lai gan abi tikko ir pabeiguši veikt savus reliģiskos pienākumus, neviens no viņiem nebija spējīgs saistīt šos pienākumus ar atbildības sajūtu pret ievainoto cilvēku, un tā abi turpina savu ceļu. Visbeidzot samarietis, pa pusei pagāns, gadījās tajā pašā vietā. Viņš iežēlojās par vīru, pārsēja viņa brūces un samaksāja par viņa palikšanu viesnīcā, kur viņš varēja atveseļoties. Viņš arī apsoliya viesnīcas īpašniekam samaksāt par visu pārējo, kas varētu būt vajadzīgs ievainotajam vīram (sk. Lūk. 10:30-37).

Jēzus stāstīja šo stāstu, atbildot uz jautājumu, ko likuma zinātājs uzdeva par mūžīgo dzīvību. Tā vietā, lai viņam atbildētu: „Mēģini cītīgāk!” vai „Dari vairāk!” – Jēzus parādīja mīlestību darbībā. Tas ir, mums ir jāmīl pat iespējami bīstamos vai nepatīkamos apstākļos, un mums ir jāmīl pat tie, kas mums nepatīk. Lai gan nav viegli un bieži tas ir pretēji mūsu dabai, patiesa mīlestība ietver zināmu risku un aicina mūs pārvarēt barjeras, kas mūs kā draudzi sadala no ārpuses un (īpaši) no iekšpuses. Šajā nedēļā mēs uzzināsim, kas Jēkabam ir ko teikt par šo svarīgo patiesību.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 1. novembrī!

Bagātais vīrs

Izlasi Jēk. 2:1-4! Kopā ar visu pārējo tā ir pretstatu izpēte. Viens cilvēks ir bagāts, labi gērbies un acīmredzot svarīgs, bet otrs ir trūcīgs, slikti gērbies un acīmredzot viņš nav nekas. Viens tiek uzņemts galēji laipni, bet otrs – nicinoši. Vienam tiek piedāvāts ērts, labs krēsls, otram liek stāvēt malā vai atrast vietu uz grīdas.

Apraksts nav īpaši jauks, sevišķi tāpēc, ka tas notiek dievkalpojumā! Grieķu vārds, kas izmantots 2. pantā, ir „synagōgē”, kas, iespējams, ir agrīns jūdu-kristiešu sabata dievkalpojuma nosaukums, kas parasti notika privātās mājās (sk. Ap.d. 18:7, 8).

Grieķu-romiešu 1. gadsimta kultūrā cilvēka tēls un stāvoklis sabiedrībā bija ļoti svarīgs. Tie, kas bija bagāti, izglītoti vai ar politisku ietekmi, sagaidīja, ka varēs izmantot šīs priekšrocības, lai vairotu savu reputāciju un darbotos savu personisko interešu labā. Jebkuras lielākas dāvanas sabiedrībai vai reliģiskiem projektiem uzlika tās saņēmējam pienākumu kaut kādā veidā atmaksāt devējam. Laipnība tika atmaksāta ar lojalitāti un devība ar publisku atzinību. Daži augstākās šķiras cilvēki, kas apmeklēja kristiešu sākums, sagaidīja privilēģētu attieksmi. Ja tas tiktu ignorēts, draudze iegūtu sliktu slavu. Neizdošanās būt „politiski korektam” vai sabiedrības vērtību atmešana tika uzskatīta par pārkāpumu un bija šķelšanās iemesls.

Izlasi Marka 2:16 un Lūk. 11:43! Kādi sabiedrības uzskati šeit ir iesaistīti? Kā tie konfliktē ar evaņģēlija principiem? _____

Būt bagātam vai trūcīgam nav grēks, bet viens no mūsu kā kristiešu pieredzes barometriem ir tas, kā mēs izturamies pret cilvēkiem, kas no mums atšķiras vecuma, turīguma, izglītības un pat reliģiskās pārliecības ziņā. Mēs sliecamies vairāk cienīt tos, ko uzskatām kā “pāri” mums esošus uz sociālajām kāpnēm, un mazāk cienām tos, kas ir “zemāk”. Mums jāatceras, ka ir viegli pārņemt paradumus, lai gan Dievs aicina mūs būt atšķirīgiem (sk. Rom. 12:2).

Pārdomāsim: mēs varam nebūt tik atklāti un rupji kā Jēkabs to attēlo, bet vai mēs visi viegli nepadodamies favorītu spēlēm? Kā mēs varam iemācīties ieraudzīt šo problēmu sevī un tikt ar to galā? _____

Šķiru cīņa

Kā ikviens literatūras evaņģēlists to zina, ļoti bieži tie, kam ir vismazāk, ir labprātīgi atdot visvairāk, lai nopirktu kristīgas grāmatas. Labklājībā dzīvojošos rajonos parasti ir grūti pārdot grāmatas, jo cilvēki, kas tur dzīvo, ir apmierināti ar to, kas viņiem ir, un ļoti bieži neizjūt savu vajadzību pēc Dieva tik ļoti kā tie, kam ir mazāk. Tāds pats fenomens ir novērojams arī daudz plašākā mērogā: draudze bieži aug ātrāk vietās un laikos, ko raksturo ekonomiska un sociāla spriedze. Galu galā, vai tie cilvēki, kas cīnās ar lieliem jautājumiem, bieži vien nav atvērtāki cerībai, kas atklāta Jēzus stāstā, nekā tie, kas domā, ka ar viņiem viss notiek lieliski?

Izlasi Jēk. 2:5, 6! Kā viņš šeit plašāk izklāsta to, ko rakstīja iepriekšējos četros pantos? _____

Spiežot pēc šī panta, liekas, ka tie bija galvenie strīdus jautājumi starp bagātājiem un trūcīgajiem. Dievs izvēlējās trūcīgos, kas, lai gan bija pasaules atmesti, bija „bagāti ticībā”, bet tie, kas bija bagāti, izmantoja savu labklājību, lai „apspiestu” trūcīgos. Šī problēma, kad bagātie ekspluatēja nabagos, bija visur sastopama tā laika realitāte. Pat vēl ļaunāk, romiešu likums bija diskriminējošs pret trūcīgajiem bagātņiekiem par labu.

„Cilvēki no zemākās šķiras, par kuriem uzskatīja, ka viņi rīkojas savu ekonomisko interešu vadīti, nevarēja izvirzīt apsūdzību pret cilvēkiem no augstākās šķiras, un zemākās šķiras cilvēkiem, kas tika atzīti par vainīgiem, likumi paredzēja bargākus sodus nekā pārkāpējiem no augstākās šķiras.” (Craig S. Keener „The IVP Bible Background Commentary: New Testament (Downers Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1993), 694. lpp.)

Izlasi Jēk. 2:7! Kādu svarīgu domu viņš šeit pasaka par šīs sliktās uzvedības ietekmi? _____

Viņu sliktā uzvedība patiešām ir „Jēzus labā vārda” zaimošana. Slikta rīcība ir pietiekami slikta pati par sevi. Vēl ļaunāka tā kļūst tad, ja to dara tie, kas apliecina Jēzus vārdu. Un vēl ļaunāk būtu, ja to darītu tie, kas Jēzus vārdā izmanto savu labklājību vai varu, lai gūtu lielākas priekšrocības pār citiem draudzē, kas bieži vada pie šķelšanās un strīdiem. Tāpēc cik uzmanīgiem mums vajadzētu būt, lai mūsu vārdi un darbi saskanētu ar „labo vārdu”, ar ko mēs sevi saistām!

Mīlestība pret tuvākajiem

Izlasi Jēk. 2:8, 9, 3. Moz. 19:17, 18 un Mat. 5:43-45! Kāda svarīga vēsts mums šeit ir uzrakstīta? _____

Jēkabs sauc Dieva likumu par „ķēnišķo likumu” (Jēk. 2:8), jo tas ir „ķēniņa ķēniņa” likums (Atkl. 19:16). Viņa valstības likums ir sīkāk izklāstīts Kalna svētrunā (Mat. 5.-7. nod.). Tā ietver pirmo no deviņām atsauksmēm Jaunajā Derībā, kas runā par mīlestību uz tuvākajiem.

Jēzus vārdi Mat. 5:43 norāda, kā 3. Moz. 19:18 tika saprasts tajā laikā. Piemēram, 3. Moz. grāmatā iepriekš esošās pavēles izmanto neapšaubāmus sinonīmus tuvākā apzīmējumam: tie aizliedz „brāļa” ienīšanu (3. Moz. 19:17) un nepatikas kultivēšanu pret kādu savu tautieti israēlieti (3. Moz. 19:18).

Visticamāk, daži skaidroja šīs pavēles tā, ka būt dusmīgam vai ienīst kādu, kas nav israēlietis, ir jauki, jo viņi nav īpaši pieminēti šajos pantos. Galu galā, ļaudis, kas nebija israēlieši, vispārīgi tika uzskatīti par ienaidniekiem. Mēs tagad zinām, ka šāda attieksme pastāvēja Kumrāna kopienā – dievbijīgu jūdu grupā, kas bija atdalījusies no pārējās nācijas. Viņiem mācīja ienīst „tumsības bērnus” un „pazušanas cilvēkus” (The Community Rule 1QS 1:10; 9:21, 22). Šis apzīmējums acīmredzot ietvēra ne tikai svešiniekus, bet pat israēliešus, kas bija atmetuši kopienas mācības.

„Grēks ir vislielākais no visiem ļaunumiem, un mums ir jāiežēlojas par grēcinieku un tam jāpalīdz. Daudz ir to, kas maldās un izjūt savu kaunu un neprātību. Tie ir izsalkuši pēc iedrošinājuma vārdiem. Tie kavējas pie savām kļūdām un neveiksmēm, līdz nonāk izmisumā. Pret šīm dvēselēm mēs nedrīkstam izturēties nevērīgi. Ja esam kristieši, tad nedrīkstam pāriet tām garām pa ceļa otru pusi, turoties tik tālu, cik vien iespējams, tieši no tiem, kam mūsu palīdzība visvairāk vajadzīga. Redzot cilvēkus ciešanās, vienalga, vai nu nelaimes vai grēka dēļ viņi tur nonākuši, mēs nekad nedrīkstam sacīt: "Tas uz mani neattiecas."” (E. Vaita „Laikmetu ilgas” 504. lpp.)

Jēzus dzīve ir vislielākais mums jebkad pieejamais paraugs nesavtīgai mīlestībai pret tiem, kas to nav pelnījuši, un tiem, kas neatbildēs ar pretmīlestību. Kā mēs varam iemācīties izteikt tādu mīlestību pret tiem, ko mēs uzskatām par nepelnījušiem vai kas mums neatbildēs ar pretmīlestību? Kāpēc beigās pilnīga sevis nodošana un nomiršana sev ir vienīgā atbilde?

Visa bauslība

Izlasi Jēk. 2:10, 11! Tagad izlasi tabulā ierakstītos pantus un atzīmē, vai tie uzsver "visu bauslību", "mīlestības likumu" vai abus!

	Visa bauslība	Mīlestības likums
Mat. 5:18, 19		
Mat. 22:36-40		
Rom. 13:8-10		
Gal. 3:10		
Gal. 5:3		
Gal. 5:14		

Mums ir grūti aptvert, cik radikāla bija Jēzus mācība par likumu. Dievbiģie jūdi toreiz (un daudziem arī tagad), uzskatīja, ka likums tiek ievērots tikai tad, ja ticīgais ir nodevies visu Mozus grāmatās atrodamo likumu ievērošanai. Beigās tika izdalīti 613 likumi (248 pozitīvi un 365 negatīvi).

Jēzum uzdotais jautājums, kurš likums ir vissvarīgākais (Mat. 22:36), iespējams, bija domāts, lai Viņu ievilinātu lamatās. Bet, lai gan šķiet, ka Jēzus apstiprināja katru rakstu zīmīti kā svarīgu (Mat. 5:18), Viņš arī mācīja, ka mīlestība pret Dievu un mīlestība pret tuvāko ir vissvarīgākie baušļi, jo tie apkopo visus citus. Jēzus mācība arī parāda, ka paklausīt nevar vakuumā. Tas vienmēr ir saistīts ar attiecībām vai arī tam nav nozīmes. Ja es maksāju desmito tāpēc, ka tā darīt ir pareizi, vai tāpēc, ka baidos pazust, ja nesamaksāšu, tad tas nav saistīts ar attiecībām. No otras puses, ja es maksāju desmito patecībā par to, cik daudz Dievs man ir devis, tad mana darbība ir balstīta uz manām attiecībām ar Dievu.

Jēzus runāja arī par likuma "smagākiem jautājumiem", tas ir, "tiesu, žēlastību un ticību" (Mat. 23:23). Arī tas viss ir saistīts ar attiecībām – ar Dievu un citiem cilvēkiem. Jēkabs tāpēc nepasaka neko citādu kā Jēzus vai Pāvils: jebkurš Dieva likuma pārkāpums kaut kādā mērā bojā mūsu attiecības ar Dievu un citiem. Tāpēc runa nav par pietiekami daudziem labiem darbiem, ar kuriem pārsvērt mūsu sliktos darbus. Ja mēs rīkojamies tā, it kā viss grieztos ap mums, tad tā ir paklausība vakuumā. Toties, iepazīstot Jēzu, mēs sākam novērst uzmanību no sevis un pievērst to Dievam un kalpošanai citiem.

Cik lielā mērā tu paklausī, jo mīli Dievu un citus, un cik lielā mērā dari to pienākuma apziņas dēļ? Vai darīšana pienākuma dēļ vienmēr ir nepareiza? Varbūt tu neizjūti mīlestību pret kādu cilvēku, bet palidzi viņam tikai tāpēc, ka no tevis to sagaida? Kas šeit ir nepareizs (ja ir)? _____

Likuma tiesāti

Izlasi Jēk. 2:12, 13! (Sk. arī Jāņa 12:48; Rom. 2:12, 13; 2. Kor. 5:10; Atkl. 20:12, 13) Ko šie panti māca par tiesu? _____

Nekas nav skaidrāks par mācību, ka mēs tiksim tiesāti pēc likuma, pamatojoties uz to, ko esam darījuši, vai tas būtu labs vai ļauns. Vienlaikus Bībele arī skaidri pasaka, ka, ticot Jēzum, mēs tiekam aplāti ar Viņa taisnību.

Šis apsegs ir saistīts ar diviem aspektiem: piedošanu (taisnošanu) un paklausību (svētdarīšanu). „Tā kā jūs esat pieņēmuši Kristu Jēzu par Kungu, tad viņā arī dzīvojiet.” (Kol. 2:6) „Jo jūs visi, kas esat uz Kristu kristīti, esat ietērpti Kristū.” (Gal. 3:27) Bieži saka, ka mēs tiksim tiesāti, pamatojoties ne tikai uz to, ko esam darījuši, bet arī uz to, ko neesam darījuši. Lai gan tā ir patiesība, daudziem ir nepareizs uzskats par to, ko tas nozīmē. Tas nerunā par darīšanu vairāk. Tā būtu mazdūšības un sakāves recepte. Ievēro, kā Jēkabs apraksta to 13. panta pirmajā daļā: „Jo tam, kas nav parādījis žēlsirdību, tiesa ir bez apžēlošanas.” Un atkal tā ir ar attiecībām saistīta darīšanas definīcija.

Ja par to pietiekami ilgi domājam, mēs varam kļūt tik satraukti jautājumā par tiesu, ka ātri padosimies izmisumam. Bet tas nav tas, ko nozīmē „bīties Dievu.. jo Viņa tiesas stunda ir atnākusi” (Atkl. 14:7). Tā vietā mums vienmēr ir jāuzticas Jēzus taisnībai, viņa nopelni ir mūsu vienīgā cerība tiesā. Mūsu mīlestība uz Dievu ir tā, kas mūs ir izglābusi Viņa taisnībā, kam vajadzētu mūs pamudināt darīt visu, uz ko Viņš mūs ir aicinājis.

Vienlaikus Bībeles brīdinājumi par tiesu ir domāti mūsu labā, lai mēs neieaijātu sevi nepareizā drošības sajūtā. Jēkabs saka: „Žēlsirdība pārspēj tiesu.” (Jēk. 2:13) Mums ir jāatceras viņa vārdi, īpaši attieksmē pret tiem, kas ir iekrituši visjaunākajos grēkos.

Vai tu esi kādreiz izturējies patiešām slikti un, gaidīdams tikai nosodījumu, esi saņēmis žēlastību un piedošanu? Kā tu juties? Ko tu vari darīt, lai neaizmirstu to nākamreiz, kad kāds rīkojas slikti? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

E. Vaita "Lielā cīņa" nodaļa "Izmeklēšanas tiesa" 479.-491. lpp.

"Dievs ir atzinis tevi par savu bērnu visu eņģeļu un cilvēku klātbūtnē; lūdz, lai tu neapkaunotu labo vārdu, "kas saukts pār jums" (Jēk. 2:7). Kungs sūta tevi pasaulē kā savu pārstāvi, tādēļ tavai rīcībai jāatklāj Dieva vārds. [...] Tas iespējams, vienīgi pieņemot Kristus žēlastību un taisnību." (E. Vaita "Domas no svētību kalna" 107. lpp.)

"Caur Kristu taisnība padara iespējamu piedošanu, neupurējot pat ne vismazāko kripatiņu no tās augstā svētuma." (E. Vaitas komentārs „SDA Bible Commentary” 7. sēj., 936. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Gandijs ir apkopojis daudzu domas, sakot: „Man patīk jūsu Kristus, bet nepatīk jūsu kristieši. Jūsu kristieši nemaz nav līdzīgi jūsu Kristum.” Kāpēc diemžēl nemaz nav grūti saprast iemeslu viņa teiktajam? Un lai gan ir viegli skatīties uz citiem, ko viņi ir darījuši Kristus vārdā, kāpēc mums tā vietā vajadzētu skatīties uz sevi un uz to, ko mēs esam darījuši Jēzus vārdā? Cik labi mēs atklājam Viņu pasaulei ap mums?

2. Vai tava vietējā draudze ir vieta, kur cilvēki jūtas vērtēti un cienīti, neskatoties uz viņu izcelsmi, sociālo stāvokli, rakstura iezīmēm utt.? Ja ne, ko tu vari darīt, lai tā būtu?

3. Kādas tradīcijas un sabiedrības normas ir tavā valstī, kas ir pretējas Bībeles ticības principiem? Kuras no tām ir atklātākas un kuras slēptākas? Saprotot, kas tās ir, kā tu vari iemācīties pārvarēt tās, lai spētu dzīvot un atklāt evaņģēlija principus, parādot citiem, ka Jēzus piedāvā mums labāku dzīvesveidu?

4. Viens ir mīlēt savu tuvāko, bet ko nozīmē mīlēt Dievu? Pārrunājiet grupā, ko nozīmē mīlēt Dievu, kāpēc mēs Viņu mīlam un kā mēs izsakām šo mīlestību!

5. „Žēlsirdība daudzkārt pārspēj tiesu.” Ko tas nozīmē praktiskā ziņā, kad mums nākas saskarties ar tiem, kas rīkojas nepareizi? Kāda veida līdzsvars šeit ir vajadzīgs?